

YLVA is een variant van ELF

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Gaat terug op het oude Germaanse woord 'albh' = 'alf' of 'elf' = 'natuurgeest', 'doorschijnend of schemerachtig wezen'. Wellicht houdt het woord 'albh' verband met 'albus' = 'wit', 'schijnend' (vgl. de Alpen die wit zijn door de sneeuw en Albion, oude benaming voor Engeland, omdat de krijtrotsen wit blonken in de zon, wanneer je vanuit het oosten op Engeland aanvoert).

*

De klankwissel van 'El-' of 'Ail-' naar 'Il-' is niet ongewoon. Zo bestaat er een heilige met de Keltische naam Ailvin(us) die o.a. in het Bretons verbasterd tot Ilvin(us).

*

Elfen in de mythologie

Men onderscheidde Licht-elfen en Donker-elfen.

De Licht-elfen woonden in Alfheim (= 'Elfenhuis') of Lios-Alfaheim; dat was een gebied ergens tussen hemel en aarde. In de Noorse mythologie was Frey hun koning; de Fransen spraken later van Oberon. Alfën kunnen de taal der dieren verstaan en ze kennen de kracht van de kruiden.

De Licht-elfen waren mooi van gestalte en liefvallig van voorkomen. Ze zagen eruit als kinderen en droegen blinkend-witte kleren. Ze waren onschatbaar rijk, maar deelden daarvan uit met gulle hand. Op het eerste gezicht waren hun geschenken waardelooze prullen als steentjes, takjes en dorre blaadjes, maar bij zonsopgang bleek het alles goud wat er blonk. Omgekeerd gebeurde het ook dat hun kostbare gaven in de handen van mensen veranderden in waardelooze prullaria.

Toen eenmaal het christendom zijn intrede had gedaan in Noord-Europa, werden alle oude goden en bovennatuurlijke wezens voor boze geesten uitgemaakt die in het verleden de mensen al te lange tijd op een dwaalspoor hadden gebracht. Vanaf dat moment worden elfen boosaardig, lelijk van uiterlijk en zwart van gedaante.

In de midzomernacht vierden de elfen groot feest. Daarvan getuigt nog Shakespeare's toneelstuk 'A Midsummernight's Dream'.

*

De elfendans was een onweerstaanbare melodie, die door elfen ten gehore werd gebracht. Als een mens ze opving, kon hij niet meer ophouden met dansen, tenzij de melodie achterstevoren werd gespeeld of iemand de snaren van zijn instrument deed springen. Deze dans speelde natuurlijk vooral een rol met de midzomernachtfeesten.

Ook deze oude gebruiken werden bij de kerstening van Europa opgenomen in de christelijke cultuur.

Midzomernacht viel samen met het Sint-Vitusfeest. Uit de latere middeleeuwen (13e en 14e eeuw) is het verschijnsel bekend van de sint-vitusdans. Deze ziekte kwam veel voor bij ondervoede mensen. Het was een vorm van bezetenheid.

Tijdens de midzomernachtfeesten bléven sommige mensen in de dans: ze konden niet meer ophouden, door zenuwzwakte en ondervoeding. Arme kermisklanten en toneelspelers waren dan ook bang om deze aandoening op te lopen. Sommigen zeggen dat Vitus de patroon was van deze 'dans', omdat men engelen met hem had zien dansen.

Veeleer zijn wij geneigd te veronderstellen dat het hier eigenlijk om elfen gaat en dat we hier te maken hebben met een mengvorm van oude Germaanse en christelijke cultuur.

*

Bekend is nog het verschijnsel van 'elfenvuur'. Het trad op bij veenbranden. In het blauwige schijnsel dat daarvan het gevolg was, meende men spookachtig zwevende gedaanten waar te nemen.

*

Albina van Keulen, Duitsland; martelares met Emerentiana en Hadrianus; † **5e eeuw. Feest 27 november.**

Het betreft hier een drietal legendarische heiligen. De zalige Elisabeth van Schönau († 1164; feest 18 juni) schouwde in haar gebedsleven de verhalen die zij hoorde of in oude boeken las. Later schreef zij op wat zij gezien had, alsof ze er zelf bij was geweest.

Albina, Emerentiana en de tien-jarige Hadrianus werden volgens haar - net als Ursula en de 11.000 maagden - het slachtoffer van de invallen der Hunnen onder leiding van Attila in de 5e eeuw.

*

Ailbe was vroeger een mannennaam getuige de heilige **Ailbe van Munster** bij Tipperary, Ierland; abt & bisschop; † **527. Feest 12 september.**

Hij was een vondeling en werd door een wolf bij een vrouw gebracht die hem als een moeder opnam en verzorgde.